

Proszę o odpowiedź do:
Krzysztof Mularczyk
CIWF Polska
ul. Gombrowicza 19
01-682 Warszawa
e-mail: krzysztof.mularczyk@ciwf.org
tel.: 22 835 10 57

Sz. P. Tadeusz Nalewajk
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

Szanowny Panie,

Dot.: Wniosek Komisji Europejskiej dotyczący klonowania zwierząt do celów spożywczych i rolniczych

Wyrażam głęboką nadzieję, że grupa robocza Rady UE rozważy propozycję Komisji, aby tymczasowo zakazać klonowania zwierząt gospodarskich i sprzedaży klonów, a także sprzedaży mięsa i mleka pochodzących od tych zwierząt.

Zachęcam Pana do wzmocnienia tych propozycji, które w mojej opinii są niewystarczające. Niestety Komisja nie zaproponowała ani zakazu korzystania z potomstwa klonów w rolnictwie UE, ani zakazu sprzedaży mięsa i mleka z potomstwa klonów.

Sprzeciw wobec klonowania jest mocno oparty na dowodach naukowych. Opinie naukowe Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) pokazują, że klonowanie powoduje poważne problemy w zakresie zdrowia i dobrostanu zarówno klonowanych zwierząt, jak i matek zastępczych.

Wpływ na zdrowie i dobrostan matek zastępczych

EFSA twierdzi, że nastąpił wzrost poronień u bydła i świń noszących klony oraz zwiększenie częstotliwości nieprawidłowych lub trudnych porodów, zwłaszcza u bydła. To, wraz ze wzrostem wielkości sklonowanego potomstwa, sprawia, że u bydła częściej trzeba stosować cesarskie cięcie z potomstwem-klonem niż w przypadku konwencjonalnej ciąży.

Wpływ na zdrowie i dobrostan klonów

W swojej opinii na temat klonowania EFSA stwierdza: "zdrowie i dobrostan znacznej części klonów (...) okazały się być naruszone, często poważnie i ze skutkiem śmiertelnym". Większość sklonowanych płodów umiera w czasie ciąży lub porodu. Tylko 6-15% sklonowanych zarodków bydła i około 6% zarodków świń rodzi się żywych.¹ Wiele z nich umiera na wczesnym etapie życia w związku z problemami, takimi jak: niewydolność układu krążenia, układu oddechowego i odpornościowego. Nawet do 22% sklonowanych cieląt, 25% sklonowanych prosiąt i 50% sklonowanych jagniąt umiera przed momentem odstawienia od matki.²

Propozycja Komisji powinna uwzględniać także potomstwo klonów

Propozycja Komisji powinna zostać wzmocniona, aby objąć kwestię potomstwa klonów, jak i samych klonów. Przepisy powinny szczególnie:

- **uniemożliwić wykorzystywanie potomstwa klonów w rolnictwie UE;** sprawi to, że w efekcie bez sensu będzie importowanie takiego potomstwa (już narodzonego lub zarodków) albo nasienia klonów pochodzącego z państw trzecich. Ważne jest, aby zniechęcać do importu nasienia i zarodków, ponieważ w przypadku importowania materiału rozrodczego, korzystanie z potomstwa klonów mogłoby szybko stać się powszechne w gospodarstwach rolnych w UE.
- **zakazać sprzedaży żywności z potomstwa klonów** lub, co najmniej, takie jedzenie powinno być oznaczone jako "żywność pochodząca od potomstwa sklonowanych zwierząt", tak aby konsumenci mogli dokonywać świadomych wyborów.

Dlaczego kwestia potomstwa klonów jest ważna

Klony będą pierwotnie wykorzystywane głównie jako dobry materiał hodowlany. Ale ich potomstwo będzie już normalnie hodowane na mięso lub mleko.

Klonowanie będzie prawdopodobnie głównie używane do produkcji "kopii" najbardziej wydajnych krów mlecznych i najszybciej rosnących świń. Badania naukowe pokazują, że tradycyjna selekcja genetyczna doprowadziła już do poważnych problemów zdrowotnych takich zwierząt. EFSA uznało, że "selekcja genetyczna dla wysokiej wydajności krów mlecznych jest głównym czynnikiem przyczyniającym się do obniżonego dobrostanu, w szczególności problemów zdrowotnych u krów mlecznych", a selekcja genetyczna świń w celu szybszego wzrostu doprowadziła do zaburzeń rozwoju nóg i uszkodzeń układu krążenia. Ze względu na dobrostan zwierząt powinniśmy odejść od selekcji prowadzonej w celu nadmiernego poziomu produkcji. Jednakże stosowanie potomstwa klonów w gospodarstwach UE może utrwalić wykorzystywania zwierząt dla wybranych ekstremalnych cech produkcyjnych i prowadzić do ryzyka utrwalania problemów zdrowotnych związanych z takimi cechami.

Byłbym wdzięczny, gdyby zaapelował Pan do Rady ds. Rolnictwa UE o wzmocnienie propozycji Komisji poprzez zakaz korzystania z potomstwa klonów w rolnictwie UE i sprzedaż żywności z potomstwa klonów.

Z poważaniem,

Krzysztof Mularczyk
Dyrektor
CIWF Polska

¹ EFSA, 2012. <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2794.htm> .

² Broom, D. and Kirkden, R., 2012. Welfare of Genetically Modified and Cloned Animals Used for Food.